

Hvør og hví?

Pauli Ellefsen er meistari í at »snakka« nóg. Uttan yvirhevar at siga sannleikan sum hann er.

Ein funnin fressur skal nú vera, at eg hava ígingið at hava sagt skeivt til síðsta val.

Pauli Ellefsen sigur meg hava sagt, at tað vóru danir, sum vildu hava okkum at »yvirtaka«. Og nú skal eg hava sagt, at so er ikki. Hesir pástandir um alt og einki eru helst bara settar fram, tí okkurt skal máðurin siga.

Tað, sum hendi, var tað, at eg til síðsta val visti á, at sjúkhusverkið nú var samlað undir sjúkhusfyrisingini. Staturin vildi, at so skuldi vera.

Frammanundan var statshospitalið beinleiðis undir »Direktoratet for Statshospitalerne« í København.

Vit hava onga grund til at íðra okkum um tað, vit hava verið uppi í av umleggingum í umsitingarmálum. Tað sum er

Jákup Lindenskov
valevni
í Suðurstreymoy

broytt, er gjørt í samráð við statsmyndugleikarnar, og í tað við Javnaðarflokksins politikk.

Rættast má vera, at føroyingar sjálvir umsita sitt samfelag og í tann mun vit hava møguleika til tess. Hvorki meira ella minni.

Skulu vit halda fram at uppbyggja Fólkaheimið Føroyar, er Javnaðarflokkurin treytin

Javnaðarflokkurin setti sær í byrjanini fyrri at beina fyrri tí tjóðskaparlíga kjakinum, sum gjørdi, at alt positivt politiskt arbeiði lá á láni og sum gjørdi, at tey veruliga áhugamálini hjá fólki blivu gloymd, og hetta eydnaðist í stóran mun. Við heimastýrisskipanini fingi vit tað stöðid at standa á sum hevur gjørt tað møguligt at skapa tann framburð, sum hevur verið.

Men sjálvandi kunnu vit to ikki geva heimastýrslógini æruna av øllum, sum er hent. Í hesi tíð hevur ein stórir figgarligur vøkstur verið, bæði her hjá okkum og aðrarstaðni. Øll lond hava nútímasgjørt vinnulív og eisini vit. Men tað er einki yvir at dýlja, at størsta orsøkin til, at vit hava kunnað gjørt tað, er okkara styriskipan.

Her hava vit havt ræðið á okkara egnu inntøkum, og kunnað nýtt ein stóran part av inntøkuvækstrinum í samfelagnum til at stuðla fyrirkomulag — bæði á sjógv og landi. Hartil hava vit fingið bygt upp eina fyrising, sum virkar rættiliga væl. Henda stýrisskipanin hevði eisini ein annan fyrirmin, nevnlíga at danski staturin helt

fram við at lata stuðul til Føroyar, men í so nógvi størri mun enn fyrr. Og hetta hevur havt við sær, at vit meira hava kunnað brúkt tey skaptu økonomisku evnini til at stuðla víðari vinnulívi, enn vit høvdu verið førir fyrri, um vit ikki høvdu havt henda danska stuðningin.

Tað hevur so ofta verið sagt, at heimastýrslógini er ein rammulóg. Tá vit nú hava nýtt hesa lógina hesi mongu ár, er tað onkur, sum vil vera við, at javnaðarmenn eru vorrir loysingarmenn. Vit vildu í hvussu er hava eina víða rammu, og var hetta ikki tí, at vit frá javnaðarflokksins síðu rokanðu við, at vit á fyrstu framtíð vóru førir fyrri at yvirtaka øll hesi okini, sum vóru sett upp á listan og kundu yvirtaka og gerast til føroysk sermál. Hetta var fult so nógvi fyrri, at vit einaferð med alla kundu sleppa undan at klandrast um sjálvstýri ella ikki sjálvstýri. Nu høvdu vit fingið eina rammulóg, har eftir føroyingar høvdu fingið sjálvstýri. Vit máttu tá sjálvir um, nær vit hildu tíðina vera búna og økonomisku berievni so stór, at man kundi yvirtaka onnur oki enn tey,

sum vóru yvirtikin beinanvegin.

Frá 1950 til 59 var javnaðarflokkurin í andstöðu, og tað er ikki alt, ein flokkur í andstöðu fær framt. Soleiðis var eisini við uppskotinum um fólkapensjón, sum flokkurin setti fram í 1957. Vit fingi ikki uppskotið framt, tað var bert ein sambandsmaður, sum atkvøddi saman við javnaðarflokkinum.

Men eftir valið í 1958 fóru vit í samgongu við sambandsflokkurin og sjálvstýrisslokkunum og varð nú lógin um fólkapensjón samtykt. Nu vilja allir taka æruna av fólkapensjónini. Rætt er tað, at allir tá atkvøddu fyrri henni, men tann sum kom við uppskotinum, var javnaðarflokkurin, tað skerst ikki burtur, og tað vóru teir veljarar runt Føroya land sum so fjølment tóku undir við javnaðarflokkinum, so at valið 1958 gav flokkinum 8 mans og størsti flokkur. Henda framgongd gjørdi, at flokkinum bleiv litið leiðsluna av landsins stýri, og hevur nú í nógvi ár, staðið á odda fyrri landsins stýri.

Hetta eru tey ár, sum hava broytt hetta samfelag mest, og til

Haldor Hansen
valevni
í Vágum

gagns fyrri allar íbúgvvar landsins. Ongantið hevur verið so nógvi fyrirtaksemi, á øllum økjum.

Javnaðarflokkurin er fúsar at fara til verka aftur at loysa dagsins mál. Hann er 100% fyrri ríkisfelagsskapi og hevur hartil eina goða, sosiala og tjóðskaparlíga skrá í allir føroyingar kunnu verða tryggir við.

Goðu landsmenn! Um vit skulu halda fram við at uppbyggja land okkara til gott stað at liva, um vit skulu halda fram við at uppbyggja fólkaheimið Føroyar.

— Hetta samfelagið, sum kanska av øllum samfeløgum í heiminum er tað besta, so er neyðugt at framvegis at stuðla javnaðarflokkinum eisini til hetta vali ein sterkur javnaðarflokkur er borgan fyrri einum tryggum samfelag.

Veljarar á bygd!

Nú til valið komandi leygaradag skulu vit veljarar gera okkum greitt, hvønn av flokkunum, vit skulu velja. Valrætturin er vunnin okkum við tógvið strið, og tí kann tað ikki verða talan um, at nakar av okkum situr heima valdagin. Tað er okkara skylda at nýta valrættin, men tað krevur eisini, at vit ikki velja hvat sum helst. Vit mega gera okkum greitt, hvønn politikk, vit vilja hava ríkanan tey næstu fyra árin. Tí er tað eisini so umráðandi, at teir politisku flokkarnir, siga frá, hvønn politikk teir ætla at reka.

So vilt eg havi sæð í bløðunum, so hevur Javnaðarflokkurin sagt okkum, hvat vit kunnu vænta av honum. Hjá Sambands- og Fólkaflokkinum stendur verri til. Sambandsfl. sigur, at teir hava ongan politikk í lóti, men hann kemur, tá valið er av. Hetta haldi eg er at halda veljarar fyrri spott. Kunnu veljarar fara at velja ein flokk inn á Løgting, sum ikki sigur okkum frá, hvat teir ætla at gera? Halda teir at vit bert skulu velja uppá gjøt, og so kanska fáa ein heilt annan politikk, enn vit høvdu væntað okkum? Nei, so bláoygd eru vit ikki!

Fólkaflokkurin roynir at finna ein politikk, men lesur tú Dagblaðið, so verður alt ein verri flokja. Meðan summir skriva um heimligan trivna, frælsið og menniskjansligheit, so skriva aðrir um harðræði, Pinochet, og tað, at Føroyingurin bert skal gera sína skyldu, ikki krevja sín rætt, men taka til takkar við molum av hús-böndans borðið. Hvussu ætla tit Fólkafloksvalevni, at vit skulu koma burturúr hesum? Hvussu halda tit at veljarin kann taka stöðu fyrri tykkum, tá tit bjóða honum handan hurlivasan? Tit senda okkum tykkara stevnu, og vit fáa har at vita at Føroyingar skulu rokja alt ferðamannasamband við útheimin, samstundis sum tit slita Samgonguna við teirri orsök, at tað er betri at lata Útlendingar rokja tað. Nei, ein slíkan politikk kann vavgreyt kann eingin veljari lata sína atkvøðu fyrri.

Veljarar! Vit hava skyldu at fara til valborðið, men vit krevja at fáa at vita, hvønn politikk okkara atkvøða skal brúkast til at reka. Teir flokkar, ið ikki lúka hesa treyt, hava ikki uppborið okkara atkvøðu.

Veljari á bygd

Útróður við opnum bátum

Borgar Nybo
valevni
í Suðurstreymoy

Teir sum skulu rokja heimaútróður við opnum bátum eru ikki væl fyrri. Hesir bátar eru dýrir at útvega, leiðin long teir sigla, so maskinan er stór og

brúkar hareftir. Ofta sigla hesir bátar nógvi at leita eftir fiski, mangan kemur litið burturúr.

Tað verður sagt, at hesir útróðarmenn fáa fiskastuðning. Ca. 38 oyru pr. kg., men hvat hjálpir hetta, tá fiskiskapurin mangan er vánaligur, so sum tað hevur verið seg hesa seinastu tíðina.

Nógvi av hesum útróðrabátum hoyra heima í bygdam, har umstøðurnar eru slíkar, at hesir útróðarmenn eru noyðdir at halda seg til tann opna bátin, sum mangan er størri enn ein deksbátur. Og ein deksbátur fær jú heilt aðrar sømdir frá tí almenna, sjálvur um hesir bátar liggja á somu leiðum og royna eftir fiski.

Tað verður ofta skrivað og tosað um trivna fyrri smálassini. Hvi ikki lata teir sum reka útróður við opnum bátum fáa somu sømdir, sum deksbáturin fær?

Eg skal taka petti úr lóg lýst 22. mars 1980 viðvikjandi minstuløn og

annar stuðul til fiskivinnuna, grein 4: Manning a føroyskum deksfiskifari undir 100 t. br. skrásett tons, útróður innanfyri 100 fj. úr landi í Føroyum, verður, um hann ikki er undir minstulønarskipan, tryggjaður ein minstaforvinning. Minstiforvinningurin er pr. 1. januar 1980 kr. 232.50 til hvønn mannin fyrri útróðrardag, in, pristalsviðgjord.

Síðan verður latin rakstrarstuðningur og brennioljustuðningur fyrirtættum fiskastuðning. Hvi ikki lata hesar útróðarmenn sum vegna ringu umstøðurnar í bygd síni eru noyðdir at fáa úrtøku sína við opnum báti, sum hevur mangan ótespiligan útróðrardag, fáa somu sømdir?

Javnaðarflokkurin vil eisini á hesum oki vera tilreiðar at bota um kor tykkara, so tí fáa somu sømdir, sum aðrir ið reka sjógvinn.

Setið tí krossin 8. november 1980 við lista C, Javnaðarflokkinn.